

Bruno palus dr Gelletrau'l neile järgneda, kui tema ja Antoine sõitsid eraldi autodes Antoine'i matkaplatsile, millel oli jõe ääres eraldi rannake. Bruno sisenes kaunistustega väravast, mida valvasid kaks kivist lõvi. Seejärel ületas ta välja, kuhu olid röömsavärvilised tõkked juba spordipeoks üles pandud. Neli telki andsid mõista, et matkahooaeg on alanud. Bruno parkis auto ja läks üle avatud terrassi laudmajakesse, kus Antoine ladustas kanuumõlasid ja päästeveste ning valmistas külalistele omletti ja vorstikesi. Bruno haaras paar mõla ja ulatas Antoine'ile päästevesti, kui paadimees kohale jõudis. Kuid Antoine suundus hoopis baarileti juurde. Mehe alahuulel hõõgus uus Gitanes ning ta kratsis kukalt, kui arvepidamise paberikuhja eemale lükkas ja Ricardi pudeli järele küünitas.

„Meil on veidi aega,“ selgitas Antoine. „Võtab oma kümmeviisteist minutit, enne kui paat siia triivib. Napsi soovid?“ Antoine osutas pudelile ja võttis siis külmikust veinipudeli külma veega. Ta vidutas suitsupilves silmi, jättes Jeesuse rollitäitjaks ebatöenolise kandidaadi mulje, kuid tema võimsale häälele polnud St Denis's vastast.

„Minu jaoks on veel vara, aga aitäh,“ vastas Bruno. „Võtaksin pigem apelsinimahla.“

„Ise tead,“ ühmas Antoine, lisas aniiisnapsile vett ja nautis päeva esimest drinki. Hea, et jõe peal puhuma ei panda, mõtles Bruno.

„Kas sa tätoveeringut nägid?“ küsis ta.

„Ah et see oli tätoveering?“ Antoine kehtas õlgu. „Ma ei näinud hästi, mida see kujutas. Meenutas midagi matemaatilist, võib-olla kolmnurki. Nägin ka ainult vilksamisi, kui too juhmakas paadi

kõikuma pani. Korraks arvasin, et ta tahab seda meelega põhja ajada.“

„Küllap üritas ikka aidata,“ arvas Bruno. „Ta nägi kuidagi tuttav välja, aga mul ei tule meelde, kus ma teda näinud olen.“

„Tüdruk oleks paremini meelde jäänud,“ lisas Antoine silmapilgutusega. „Jalad puha kaenlani. Kena auto ka.“ Antoine jõi klaasi tühjaks ja läks ees väikesele rannale, möödudes järelkärust, mille raam oli juba kanuusid täis laotud. Tavaliselt pressib ta klientid oma päevinäinud Renault Escape'i, kinnitab sellele järelkäru taha, ning veab nad kanuudega Les Eyzies' või St Léoni, või isegi nii kaugemale kui Montignacini, kust kliendid saavad tagasi allavoolu sõuda. Rida punaseid kanuusid oli kõhuli rannaveerde laotud. Voolik ja hari vihjasid, et Antoine oli neid uueks hooajaks laotolmust puhtaks pesnud.

„Pane see vette,“ osutas mees suurimale kanuule, kuhu oleks lähedalt istuma mahtunud kümme inimest. See oli valmistatud kõvast kummeeritud punasest plastist, mis peaks vastu kivikeste kraapsamisele madalas vees. Kanuu näis oma vööris ja ahtris asuvate suurte õhukambritega peaaegu uppumatu, keskmised õhukambrid täitsid aga istme rolli. „Toon tolle lootsiku pukseerimiseks nõõri ja konksu.“

Bruno võttis saapad ja sokid jalast ning politseivormi seljast, tõmbas päästevesti üle pea ja vinnas kanuu rannalt kaldavette. See jõgi oli mootorpaatidele keelatud, purjepaatidele aga liiga kitsas, seega oli kanuu ainus valik. Mõned kalurid kasutasid ka väikesi akuga päramootoreid, mis suutsid nad hädapärast ülesvoolu tõugata, kui jõevool liiga tugev polnud. Liiv, mida Antoine igal kevadel rannamuda katmiseks kohale vedas, oli alles värske ja tundus Bruno paljaste jalgade all meeldiv, kuid jõevesi ise oli külm. Sportautoga noormehel ei saanud tore suplus olla. Antoine kinnitas ühe kõieotsa vööriaasa ja Bruno hoidis ahtrist kinni, et Antoine saaks konksu paika. Siis lükkasid nad kanuu põlvesügavusse vette, enne kui paati ukerdasid. Vool oli siin üsna tugev

ja nad pidid hoogsalt mõlama, et kalda ääres püsida. Antoine suskas mõla sügavale ja näitas ülesvoolu tüürimiseks vilka rütmi ette, selgitades, et puksiirköie kinnitamine võtab ka aega ja ta ei tahaks tagasi triivida. Lootsik nägi juba niigi uppumisohus välja. Sellest oli oma nelikümmend aastat, kui jõel viimati ruupa nähti, niisiis pidi puu pehkinud olema. Juba vett täis, võis see iga hetk pinna alla vajuda.

Linnulennult olid nad St Denis'st kõigest mõnesaja meetri kaugusel. Kuid siin – Montignacist ülesjõge ja Limeuil'st alla- voolu –, kus Vézère ühines suurema Dordogne'iga, tegi jõgi viljaka oru sootide vahel ridamisi pikki lookeid. Siinsed luhad ujutati igal kevadel ja sügisel tõusuveest üle, moodustades suuri märglasid, mis meelitasid kohale parte ja hanesid, muutes selle piirkonna paradiisiks jahimeestele ja nende valmistatud *foie gras'* nautlejatele. Nüüdseks oli jõgi suuresti taltunud, kuid veelinnud paigale jäänud. Ja igakevadise üleujutuse aegu uuristas jõgi igat kurvikallast ning suurendas aasta-aastalt oma lookeid.

„Jälle nemad,“ osutas Antoine endale kuuluva matkaplatsi sisse- pääsule, kust valge auto sisse pööras, dr Gelleureau' suur vana Citroën järele kolistamas. Võõras neid lehvitas neile. „Kangekaelne vennike, mis. Vaevalt ta tuli selle autoga otsima, kuhu telk üles panna.“

Bruno kergitas neiuale vastamiseks mõla, misjärel kadus auto heki taha ja suundus parkimisplatsile. Ta üritas matkida Antoine'i kogenud aerutõmbeid, kui nad kanuud vastuvoolu ajasid. Mõnel muul puhul oleks see olnud meeldiv paadisõit, päike kaldaäärsete puude võrsuvate lehtede vahelt jõepinda kirjamas. Neist vasakul kõrgusid valged liivakivikaljud, mis rikastasid orgu koobastega. Paljudes neist leidis koopamaalinguid – tunnistusi oma tuhandete aastate taguste elanike kunstioskustest. Teistes leidis jälgi keskaja kaitserajatistest, kuhu varjuti marodööritsevate inglaste eest.

„Seal ta on!“ hõikas Antoine Bruno poole pööramata, laskus vööri põlvili ja võttis varem valmis keritud köie kätte. „Hoi

lihtsalt otsekurssi ja ürita tema kõrvale jõuda.“ Lootsikut polnud õieti nähagi, kui see laisalt lähemale hulpis, vee kohal oli näha kõigest toll-kaks vabaparrast. Ruuba lähenedes sirutas Antoine käe välja, haaras paadiservast kinni ja pomises „taevas hoidku“, kui paadis lebavat naist vaatas. Lind, kes oli end lootsikusse nokkima sättinud, lendas minema. Kui mees ahtri roostes rõngast kinni sai, tõmbas ta sellest kõie nobedalt läbi ja sidus kiire sõlme. „See peaks asja ära ajama. Pukseerimiseks on see küna liiga vettinud, võime ta põhja vedada. Triivime lihtsalt randa ja laseme tal kaasa hulpida.“

Naine oli peaaegu üleni vees: see loksus ta jalgel, häbemel ja kõrvadel, paljastades ainult rinnad, näo ja varbad. Juuksed hõljusid ta pea taha ja käed värisesid vees, sõrmed veekeeristes liikumas, justkui üritaks ta lehvitada. Lind oli ta vasaku silma kallal käinud. Teine vahtis nägematult taevasse, kuid siiski oli näha, et ta oli olnud atraktiivne naine ilusa naha ja peente näojoontega. Nina ja lõug olid meeldiva kujuga, põsesarnad välja joonistunud. Bruno haistis põlemislõhna ja lisaks midagi õlist, mis võis olla petrooleum. Naise kõrval tiirles vees tühi viinapudel.

Kui nad maabumisrannale lähenesid, tüüris Antoine neid oskuslikult üle kiire voolukoha ning ronis kanuust välja, kui kallas tõusis, ning suunas lootsiku liiva jooksmale. Valgesse riidetunud mees, püksid alles märjad, tuli appi paati välja vedama, kuid Antoine tõrjus ta kõrvale. Bruno juhtis kanuu kaldale, ronis välja, vinnas aluse kõrgemale ja surus dr Gelletreau' l kätt, enne kui tohter läks lootsikusse vaatama. Antoine oli ruuba kergelt külili kallutanud, et vett välja lasta, kuigi ahtri pragudest nirises niigi veejugasid. Suur must küünal, ligi meeter pikk, pudenes künast, ning pardapuu vastas loksus teinegi. Nii suuri küünlaid oli Bruno ainult kirikus näinud, musti aga mitte kunagi. Vähemalt sai nüüd selgeks, mida see tüügasmast endast tegelikult kujutas.

„Kuidas temaga on? Kas ta on surnud?“ uuris sportautoga noormees. Bruno tundis ta nüüd mineva-aastaselt tenniseturniirilt ära, kus tüdrukud olid ta ümber tiirutanud. Mees nägi välja nagu

ennastäis meesmodell mõnest läikivate kaantega ajakirjast. Ta oli võistelnud meeste paarismängus ning agressiivsete servi- ja tagasi-
löökidega poolfinaali jõudnud.

„Ootame arsti otsuse ära,“ ütles Bruno. „Kas te ei kuulnud, kui me karjusime, et te sillal vette ei sukelduks? Pidite ju nägema, et olen politseist. Te oleksite võinud paadi põhja lasta.“

„Ma üritasin vaid aidata,“ vastas mees meeldival toonil, ent imevähe tõgava kulmukergitusega. Mehel oli koolitatud hää, pariisipärane aktsent ja olek, mis andis mõista, et ta on harjunud oma tahtmist saama. „Lootsin ära hoida, et see silla vastu põrutab.“

„Mis teid St Denis'sse toob?“ küsis Bruno.

„Meil on raekojas ärikohtumine,“ selgitas mees. „Ületasime just silda, kui rahvas kogunes. Ronisime välja, nägime naist triivimas ja arvasime, et ehk õnnestub talle teiselt kaldalt ligi pääseda. Andestust, mina olen Lionel Foucher.“

Ta sirutas käe välja ja Bruno surus seda, pöördudes vaatama nooriku poole, kes istus pealtnäha uue Jaguari juhiistmel. Naine kandis päikseprille ja kergitas rambeks tervituseks kätt. Brunole meenus äkki, et ta ise on vaid aluspükste, särgi ja päästevesti väel. Ta naeratas naisele ja lehvitas vastu.

„See on Eugénie, mu partner,“ tutvustas Foucher. „Noh, saite naise igatahes turvaliselt kaldale. Jätame teid tegutsema.“

„Ma usun, et linnapea ei pane teie märgi pükse pahaks, kui asjaolusid arvestada,“ vastas Bruno ja pöördus tagasi lootsiku juurde. Foucher istus aga autosse ja sõidutati minema.

„Paadil pole nime ega muid tähiseid,“ ütles Antoine.

„Surmaaega ma öelda ei oska,“ sõnas omakorda Gelletreau, kes paadi kõrvalt püsti tõusis. Ta hoidis näpitsate vahel midagi väikese ümmarguse märja papitüki sarnast. Gelletreau võttis arstipaunast kilekoti ja pistis eseme sinna sisse.

„Vesi käitub kehatemperatuuri ja koolnulaikudega eriti kurjasti, aga nende põhjal surmaaega arvutatakse. Ilmset surmapõhjust pole, seega tuleb meil tõenäoliselt lahkamine läbi viia.“

Ehteid ega isiklikke esemeid pole, mille järgi isikut tuvastada. Häbeme- ja pärakupiirkonnas sinikad. Ütleksin, et ta oli enne surma üsna energilises vahekorras, aga kuna randmetel ega õlgadel verevalumeid pole, siis vaevalt teda selleks sunniti.“

„Te ei pea seda siis kahtlaseks surmaks?“ küsis Bruno. Naise häbemekarvad olid hoolikalt korrapäraseks kolmnurgaks raseeritud.

„Mõistatuslikuks kindlasti, aga kahtlaseks ... Ma ei tea. Selle eseme, mille kohtuarsti jaoks kõrvale panin, leidsin tupest. Pole aimugi, mis see on,“ jätkas Gelletrau. „Kui aus olla, siis viinapudeli põhjal oletan, et see oli enesetapp. Nähtavasti vaimsetl väga häiritud naise äärmiselt demonstratiivne väljumisžest. See iseenesest ebaharilik pole. Suitsiidi sooritamiseks pannakse end alati veidralt riidesse või kooritakse paljaks. Peame toksikoloogiavastused ära ootama, aga mind üllataks, kui verest ei leitaks alkoholi ja uinuteid ja rahusteid ...“ Mõte katkes ja tohter pomises: „Mis tuletab mulle meelde.“ Ta kummardus arstipaunas sobrama ja tõi lagedale läikiva metallist arstiriista, mille Bruno kõrvauuringult ära tundis.

„Nõelajälgi pole, seega heitsin narkootikumid kõrvale,“ selgitas arst ja kükitas laiba kohale. Kuid selle asemel, et vahend naisele kõrva pista, toppis ta selle ninasõõrmesse ja kiikas vaateavasse.

„Ahhaa!“ Siis üritas ta oma rasket kogu jälle püsti ajada, aga ebaõnnestunult, mispeale Bruno talle käe ulatas ja Gelletrau' jalgele upitas.

„Ohtra kokaiinitarvitamise jäljed. Vahesein on peaaegu hävitatud,“ sõnas mees. „Kahju. Ta pidi ilus naine olema. Üle neljakümne talle ei pakuks.“

Bruno noogutas. Kaelal polnud eriti kortse ega vananemise märke näha. Jalad olid pikad ja vormikad ning reied ega tuharad polnud ära vajunud. Piht oli sale ja rinnad lopsakad.

„Kas need venitusarmid tähendavad, et ta on sünnitanud?“ uuris Bruno.

„Võimalik, aga tõde selgub lahkamisel.“

Ühises sõnatus kahetsuses raisatud elu pärast jäid kõik kolm meest vaikseks ning silmitsesid naist, kellelt surm oli igasuguse võlu röövinud. Kuid Brunot häiris ta ülakehale joonistatud kujund.

„Mis te sellest märgist arvate?“ küsis ta. Nüüd võis ta näha, et see polnud mingi tätoveering, vaid kõhule plötserdatud kujund, mis tuli ähmaselt tuttav ette.

„See on pentagramm, teatav müstiline sümbol,“ vastas Gelleureau. „Ja see pole tätoveeritud, vaid millegi markeritaolisega nahale joonistatud. Igatahes on see veekindel. Pole aimu, mida need küünlad siin teevad. Või ka see,“ osutas mees vettinud ja vormitule pambule lootsiku põhjas.

„See on kukk,“ teatas Antoine, kui oli pampu tokiga surkinud. „Ja seal ruuba teises otsas on ta pea. Keegi pidi selle maha lõikama.“

Bruno kummardus uurima kõrbenud pilpaid, mis hõljusid väheses paadipõhja jäänud vees, ning kui ta õhku nuusutas, tundis ta jälle petrooleumi hõngu.

„Kas arvate tõesti, et keegi üritas siin lõket teha? Ja mis see tume laik seal on?“ päris ta.

Kolmekesi kükitati uurima lootsiku põhja surnud naise jalge ees. Kui vesi ära nõrgus, nägid nad, et tume laik on kõrbenud puit ja et paadipõhi on üsna sügavalt läbi põlenud. Ahtris vedeles veel pilpaid ja halge, millest mõned olid nii jämedad, et meenutasid peaaegu et puupakke. Kõrbenud lapi keskel jooksis pikk pragu, kust nüüd viimane vesi välja nirises.

„Keegi üritas lõket teha, aga puit oli nii vana, et lõi prao sisse, vesi pääses paati ja kustutas tule ära,“ mõtles Bruno valjusti. „Sellepärast ma petrooleumi lõhna tundsingi.“

„Kuradi loll temast paadis lõke süüdata ja mitte kivi või muud taolist alla panna,“ pahandas Antoine. „Selge see, et põhi läbi põleb.“

„Nagu untsu läinud viikingimatus, ainult et mustade küünalde ja surnud kukega,“ täheldas Gelletrau. „Veider värk. Mulle ei meeldi see mitte üks teps. Mida rutem korraliku lahkamise teeme, seda parem.“

Bruno noogutas, läks tagasi sinna, kuhu oli püksid jätnud, ja helistas JJ-le – *Police Nationale*'i ehk riigipolitsei Périgueux' peakorteri juhtivuurijale. Tal paluti sõnum jätta, mispeale palus Bruno end ühendada keskjaamaga, kuhu edastas teate salapärase surmajuhtumi kohta, lisades, et arst oli palunud lahkamise läbi viia. See tähendas surnukeha toimetamist Bergeraci kohtuarsti laborisse.

„Jään parem ootama,“ ütles ta oma kaaslastele. „Teie võite oma toimetuste juurde minna, ning aitäh teile mõlemale. Tulen pärast arstikeskusesse surmatunnistusele järele, kui saaksite selle valvelauda jätta.“

Antoine suundus tagasi oma baarileti ja arvepidamise juurde. Dr Gelletrau pöördus oma auto poole.

„Muide, tohter,“ peatas teda Bruno. „Arvasin, et täna on Fabiola valves.“

„Ta ütles, et tal on mingi asi ajada. Mulle jäi mulje, et see on mõni erapatsient.“

„See pole eriti tema moodi,“ mainis Bruno. „Ta on alati erapraksise suhtes kriitiline. Arstiabi kõigile, nagu ta alati ütleb.“

„Ma tean. Sellepärast talle meeldibki kliinikus töötada,“ vastas Gelletrau. „Veider, kas pole? Vahest on tal raha vaja. Seda mainis ta küll, et peaks uue auto ostma.“

Gelletrau seisis ja vaatas Brunot, nagu oleks tal veel midagi öelda, aga ei oskaks seda sõnastada. Brunol oli sama tunne, kuid otsustas proovi teha.

„Too veider värk, nagu te ütlete, need mustad küünlad ja pentagramm,“ sõnas Bruno, oskamata endiselt oma kahtlusi päriselt väljendada. „Kas teile tundus, et naine võis tegeleda musta maagiaga, mingit sorti satanismiga?“

„Täpselt nii,“ noogutas Gelletreau, „mul oli sama mõte. Kui koju jõuan, siis mul peaks kusagil üks vana legendide raamat olema, mis sellest räägib. Võib-olla peaksid sellest ka isa Sentout’ga rääkima, teda huvitab satanism juba aastaid. Mis paneb mind mõtlema, kas peaksin Antoine’iga ühe kiire Ricardi tegema ja üht tema nendest vastikutest sigarettidest mekkima. Tegelikult on mul kui sinu perearstil kiusatus ka sulle üks kange naps välja kirjutada. Kui sellel surmal on midagi pistmist musta maagiaga, läheb sul seda arvatavasti tarvis.“